

POSTANOWIENIE

Dnia 4 kwietnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Halina Kiriło

w sprawie z powództwa Zakładu Usług Technicznych M. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w E.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o nałożenie kary pieniężnej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 4 kwietnia 2013 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 21 października 2011 r.,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 21 października 2011 r., oddalił apelację Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes Urzędu) od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 16 grudnia 2010 r., w sprawie z odwołania Zakładu Usług Technicznych M. Sp. z o.o. w E. (powód).

Prezes Urzędu decyzją z dnia 12 września 2008 r. orzekł, że powód nie wywiązał się w 2006 r. z obowiązku określonego w art. 9a ust. 8 Prawa energetycznego i z tego tytułu wymierzył karę pieniężną w kwocie 1.300.057,00 zł.

Powód zaskarżył powyższą decyzję odwołaniem

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 9 czerwca 2009 r. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ją uchylił i umorzył postępowanie administracyjne. Prezes Urzędu zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego apelacją. Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2010 r., uchylił wyrok Sądu Okręgowego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 16 grudnia 2010 r. zmienił zaskarżoną decyzję w punkcie 2 nadając jej brzmienie „za działanie opisane w punkcie 1 wymierza przedsiębiorcy karę pieniężną w kwocie 228.020,92 zł, to jest w wysokości 2,43% przychodu z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w 2007 r.”. Wysokość kary pieniężnej obliczono z uwzględnieniem wzoru zawartego w art. 56 ust. 2a pkt 3 Prawa energetycznego w brzmieniu po 1 lipca 2007 r., wstawiając w miejsce przewidzianych w nim zmiennych wartość jednostkowych opłat zastępczych dla kogeneracji, ustaloną przez Prezesa Urzędu za II połowę 2007 r.

Prezes Urzędu zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego apelacją.

Oddalając apelację Prezesa Urzędu Sąd drugiej instancji wyjaśnił, że przyjęcie za podstawę wymiaru kary pieniężnej ilości energii czerwonej, dla której wytwórcy nie znaleźli nabywców w 2006 r. i pomnożenie jej przez kwotę 136,19 MWh jest zbyt arbitralne. Stąd też Sąd Okręgowy uprawniony był do poszukiwania takich parametrów oddających finansowy wymiar czynu przypisanego powodowi, które pozwolą zindywidualizować wysokość kary pieniężnej i wymierzył powodowi karę na podstawie nowych przepisów, zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym w uzasadnieniu uchwały Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2009 r., III SZP 2/09 (OSNP 2010, nr 7 – 8, poz. 105).

Powyższy wyrok został zaskarżony skargą kasacyjną Prezesa Urzędu.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucono naruszenie art. 56 ust. 1 pkt 1a oraz art. 56 ust. 2a pkt 3 w związku z art. 9a ust. 8a Prawa energetycznego, przez błędne zastosowanie polegające na zastosowaniu niewłaściwej analogii w zakresie wyliczenia kary na podstawie wzoru matematycznego znajdującego się w art. 56 ust. 2a pkt 3 Prawa energetycznego w oparciu o opłatę zastępczą ustaloną na podstawie średniej ceny energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, która w danym okresie nie obowiązywała.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, Prezes Urzędu wskazał na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego sprowadzającego się do pytania, czy dopuszczalne jest wyliczenie wysokości kary pieniężnej orzeczonej na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 1a Prawa energetycznego w brzmieniu obowiązującym po nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 12 stycznia 2007 r. o zmianie ustawy Prawo energetyczne oraz ustawy Prawo ochrony środowiska i ustawy o systemie oceny zgodności (Dz.U. z 2007 r. Nr 21, poz. 124) za niewykonanie obowiązku zakupu energii elektrycznej wytworzonej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła w przyłączonych do sieci źródłach energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w roku 2006, w oparciu o wzór matematyczny określony w art. 56 ust. 2a pkt 3 Prawa energetycznego przy określeniu jednostkowej opłaty zastępczej, o której mowa w art. 9a ust. 8a Prawa energetycznego, ustalonej przy uwzględnieniu średniej ceny energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym ogłaszanej przez Prezesa Urzędu dla innych okresów?

Prezes Urzędu podniósł także, że w sprawie istnieje potrzeba wykładni przepisów art. 56 ust. 1 pkt 1a w brzmieniu po nowelizacji w związku z art. 56 ust. 2a pkt 3 Prawa energetycznego wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądowym, na dowód czego Prezes Urzędu powołał stosowne orzeczenia Sądu Okręgowego w Warszawie oraz Sądu Apelacyjnego w Warszawie.

Powód wniósł o oddalenie skargi kasacyjnej Prezesa Urzędu i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna Prezesa Urzędu nie kwalifikowała się do przyjęcia celem merytorycznego rozpoznania.

W razie wskazania tej przesłanki przedsądu, jaką jest występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, obowiązkiem skarżącego jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepublikowane). Sformułowanie zagadnienia

powinno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, poprzez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa pozytywnego. Nie każde więc orzeczenie, nawet błędnie wydane, zasługuje na kontrolę w postępowaniu kasacyjnym (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7 -8, poz. 147, z dnia 18 marca 2004 r., I PK 620/03, LEX nr 513011, z dnia 8 lipca 2004 r., II PK 71/04, LEX nr 375715 i z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883). Nie spełnia określonego w art. 398⁹ § 1 k.p.c. wymagania sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w sposób ogólny i nieprecyzyjny, a zwłaszcza ograniczenie się do samego postawienia pytania, bez odniesienia się do problemów interpretacyjnych przepisów (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451 i z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538).

Z kolei potrzeba wykładni przepisów prawa, jako przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, zachodzi wtedy, gdy przepisy mające być przedmiotem wykładni Sądu Najwyższego należą do katalogu przepisów, których naruszenie przez sąd drugiej instancji zarzucono w ramach podstawy skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2002 r., I PKN 682/01, OSNP 2004 r. nr 12, poz. 211). Rzeczą skarżącego jest zaś wykazanie, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości (ze sprecyzowaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają), nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które to orzecznictwo należy przytoczyć (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151, z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, LEX nr 315351, z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, LEX nr 57231, z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 2-4 poz. 43 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133). Oczywiście jest, iż budzący wątpliwości interpretacyjne przepis musi mieć zastosowanie w sprawie, a jego wykładnia – mieć znaczenie dla

jej rozstrzygnięcia. Przedmiotem zainteresowania Sądu Najwyższego jest jednak sam przepis, a nie rozstrzygnięcie konkretnego sporu. Omawiana przesłanka uwzględnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest spełniona, gdy wskazane przez skarżącego przepisy zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowej judykaturze sądowej, w szczególności w judykaturze Sądu Najwyższego, a w skardze kasacyjnej nie przytoczono argumentów przemawiających za zmianą dotychczasowego orzecznictwa.

Odnosząc powyższe rozważania do realiów niniejszej sprawy wypada stwierdzić, nie została spełniona żadna ze wskazanych przez skarżącego przesłanek przesądu. Zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego jest zgodny z zapatrywaniami wyrażonymi przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniach wyroku z dnia 14 grudnia 2012 r., III SK 12/12 oraz postanowienia z dnia 27 września 2012 r., III SK 8/12, wydanych w analogicznych sprawach. Sformułowany przez Prezesa Urzędu problem prawny jest efektem uwzględnienia w zaskarżonym wyroku przez Sąd Apelacyjny stanowiska wyartykułowanego przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 6 listopada 2009 r., III SZP 2/09. Zbieżność wykładni (i w konsekwencji zastosowania) przepisów przez Sąd drugiej instancji z poglądami prawnymi wyrażonymi wcześniej przez Sąd Najwyższy powoduje, że zawarte w skardze kasacyjnej Prezesa Urzędu zagadnienie prawne pozbawione jest przymiotu istotności, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Nie ma także potrzeby rozstrzygnięcia rozbieżności w orzecznictwie sądów, o których mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., ponieważ zaskarżony wyrok należy do tej grupy judykatów, które odpowiadają linii orzecniczej realizującej zapatrywania prawne wyrażone w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2009 r., III SZP 2/09 i późniejszym (powołanym powyżej) orzecznictwie Sądu Najwyższego.

Uznając, iż Prezes Urzędu nie zdołał wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jego skargi przez Sąd Najwyższy, z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto stosownie do art. 108 § 1 w związku z art. 398²¹ k.p.c. oraz § 12 ust. 4 pkt 2 w związku z § 14 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia

przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).